

alene skulde være om at udrede disse Udgifter. Med Hensyn til de øvrige Udgifter ere disse jo mere af kommunal Natur, og jeg finder ikke nogen Grundning at gjøre imod, at Udgifter, f. Ex. til Befordring af Medlemmer af de kommunale Forstanderskaber, udredes af de vedkommende Kommuner, men derimod ser jeg ikke, hvorfor man skal indbringe Ligningen til disse Udgifter paa det hele Sysfel. Jeg henstiller derfor, navnlig til det ærede Medlem, der sidst talte, og som er nyere bekendt med Forholdene, om han ikke deler min Anskuelse om, at det kunde være ønskeligt, at man fra den nye Bestemmelse, som denne Lov medfører, ialtsald fik undtagen Ligningen til Sysfelmændenes Befordringsudgifter paa Sysfelerne, og at man da derhos gif til at lade Udgiften til Befordring i de øvrige Anliggender, som Lovforslaget omhandler, blive lignet paa de særlige Kommuner, som egentlig ere de, der ere nærmest, synes jeg, til at udrede den Slags Udgifter, medens derimod Sysfelerne, som det forekommer mig, ikke have nogen egentlig Grund til at deltage i Ligningen af den Slags Udgifter. Der er ganske vist nogen Betænkelighed i, naar man nu beholder denne § 1, at man saa vil fordele Udgiften paa de enkelte Sogne i Forhold til deres Statteevne, men jeg maa tilstaa, at jeg ikke er saa nøje bekendt med, om det af den kommunale Ligning til de kommunale Udgifter fremgaar, hvad der er Statteevne, eller om man i det Hele har nogen Maalestof, hvorefter man kan bedømme, hvad der er Statteevne. Skal det blot bedømmes efter, hvad Lagthinget antager, at Statteevnen er i den enkelte Kommune og det enkelte Sysfel, synes det mig noget betænkeligt, at man gaar bort fra den tidligere Regel, og det synes ogsaa at være, som det ærede Medlem meget rigtig bemærkede, noget i Strid med den Grundfætning, der er givet i Loven af 17de Marts 1865, hvorved det er bestemt, at hvad der skal lignedes til disse Udgifter, skal fordeles paa Kommunerne efter Folkemængden. Jeg skal altsaa henstille, om de Bemærkninger, jeg her har tilladt mig, maatte finde noget Medhold hos Andre, da jeg jo iøvrigt ikke staar denne Sag saa nær, at jeg har Anledning til alene at foretage Noget med Hensyn til Forandring i dette Lovforslag.

Rump: Maatte det være mig tilladt i Anledning af, hvad den sidste ærede Læser ansøgte, at gjøre nogle Bemærkninger. Jeg anser Lovforslaget for i Hovedpunktet at være absolut heldigt. Jeg anser det for særdeles ønskeligt, at § 1 i det Mindste i alt Væsentligt maa blive vedtaget. Jeg veed, at det er en Sag, der meget har beskæftiget saavel de offentlige Autoriteter som de Private deroppe, og den vilde upaatvivlelig ikke være kommen frem under Form af et Lovforslag, dersom den ikke havde stor Betydning for de smaa Forhold deroppe. Det kan jo ganske

vist være noget tvivlsomt paa enkelte Punkter, hvor man skal drage Grændsen imellem, hvad der skal henregnes til sælles Styds, og hvad der skal henføres til særlig kommunalt Styds. Da jeg først læste § 1 igjennem, standsede jeg ogsaa noget ved Sysfelmændenes Omreiser, og ganske vist kunde der ansøres Afskilligt til Støtte for, at Udgiften dertil bibeholdes som sælles Stydsudgift. Naar imidlertid Lagthinget har taget dem med blandt de særlige Stydsudgifter, har det gjort det af praktiske Hensyn, fordi lignende Synspunkter som de, der talte for at give en særlig Regel for det kommunale Styds, ogsaa tale derfor med Hensyn til Sysfelmændenes Styds. Jeg staar endnu i et temmelig stadigt Samkvem med adskillige Folk paa Færøerne, og det er mig bekendt, at der ogsaa med Hensyn til Sysfelmændenes Reiser er fremkommet lignende Anker som de, der ere fremkomne med Hensyn til Reiser, der foretages af Medlemmer af Kommunalraadet. Jeg vil ikke dermed paastaa, at de ere begrundede, — derom kan jeg ikke sige Noget, — jeg veed kun, at lignende Spørgsmaal ere reiste, og jeg tror, at man paa dette Punkt skal følge det praktiske Hensyn, som upaatvivlelig har været bestemmende for Lagthinget. — Med Hensyn til Repartitionen er jeg enig i, at naar man skulde være aldeles konsekvent, skulde Repartitionen til den kommunale Styds ikke ske fysiskvis, men kommuneris. Imidlertid oplyse jo Motiverne, at der tidligere har været Forslag fremme i denne Retning, nemlig, at Repartitionen skulde ske over Præstegjældene eller over Kommunerne og ikke over Syslerne. Det viste sig imidlertid, at dette vilde medføre saadanne praktiske Vanstueligheder, at man opgav at give denne Regel. Hvilken Betydning disse praktiske Vanstueligheder have, er jeg ikke istand til at sige, men jeg tvivler ikke paa, at det Formaal, der er tilfigtet ved § 1, ogsaa vil blive naaet ved en Repartition fysiskvis. — Med Hensyn til hvad den sidste ærede Læser bemærkede om, hvorledes Statteevnen ubfindes, og hvilke Vanstueligheder der frembyder sig i saa Henseende, skal jeg dog tillade mig at henlede hans Opmærksomhed paa, at det ikke er Lagthinget, som kommer til at foretage Repartitionen efter Statteevnen, men de kommunale Forstanderskaber. Ved Kommunalloven af 1872 er Forholdet ordnet saaledes, at ordentligvis hvert Præstegjæld udgjør en Kommune. Forstanderskabet udarbejder et Budget for hvert til Kommunen hørende Sogn og vil altsaa derigjennem kunne have en Maalestof for de enkelte Sognes Statteevne. Det antager jeg i det Mindste; men jeg tør ikke sige det aldeles bestemt, thi den kommunale Forsætning af 1872 er først traadt i Kraft, efter at jeg har forladt Landet deroppe. Jeg tvivler imidlertid ikke om, naar haade Amtmanden og Regjeringen udtale, at Statteevnen lader sig let bedømme, dette da heller